

BILTEN 1

INFORMACIJE I SAVETI U POLJOPRIVREDNOJ PROIZVODNJI

GOD. VIII BR.1

Štampano 27.01.2014
450 prmeraka

**Šesta zimska
škola u PSSS
Leskovac**

str.7

SKENIRAJ OVAJ KOD

**POLJOPRIVREDNA SAVETODAVNA I
STRUČNA SLUŽBA LESKOVAC**
Jug Bogdanova 8a 16000 Leskovac
PSSSLE.COM
zavoalle@open.telekom.rs
016/212-246

STR	TEMA	Opis	Napisao/la
2	PROIZVOĐAČI I POTROŠAČI MINERALNIH ĐUBRIVA MORAJU IMATI ZAJEDNIČKI INTERESE	Najčešće stanje u praksi je da gajene kulture deo potreba u hranivima podmiruju količinama koje se nalaze u zemljištu, a drugi deo se podmiruje unošenjem mineralnih đubriva.	dipl. ing. Boban Stanković
3	PRIHRANJIVANJE PŠENICE	Setva ozimih strnih žita na području Jablaničkog okruga ove jeseni obavljena je u optimalnom agrotehničkom roku na oko 90 % oranica.	mast. Jelena Stojiljković
3-4	KOVRDŽAVOST LIŠĆA BRESKVE – TAPHRINA DEFORMANS	Simptomi bolesti: Parazit se razvija na svim zeljastim delovima breskve, najveće štete pričinjava na lišću	mr Gordana Jovanović
4-5	NEOPHODNE ZOOHIGIJENSKE MERE U ŽIVINARSTVU	Ovo je jedan od bitnih momenata u proizvodnji konzumnih jaja na koji moramo obratiti posebnu pažnju.	dipl. ing. Slavko Mladenović
5	KREČENJE STABALA U VOĆNJAKU	Krečenje stabala obavezno se radi u jesen , pošto nam je cilj da ublažimo temperaturne oscilacije između dana i noći u deblu	dipl. ing. Mirjana Petrović
6	RADOVI NA PČELINJAKU JANUARA MESECA	Januar je po pravilu mesec kada je prosečna temperatura najniža u toku godine. Potrošnja hrane je i dalje minimalna, dok ne krene leglo.	dipl. ing. Nenad Stefanović
6	TIPOVI SUŠARA	Prema načinu sušenja, spadaju u indirektno sušare sa prinudnom konvekcijom. Izrađuju se u samostojećoj panelnoj (metalnoj) izradi od materijala dozvoljenih za upotrebu u prehambenu industriju, a međuprostor je ispunjen lakom izolacijom.	dipl. ing. Igor Ristić
STIPS -AGROBERZA TRŽIŠNIH INFORMACIJA			

PROIZVOĐAČI I POTROŠAČI MINERALNIH ĐUBRIVA MORAJU IMATI ZAJEDNIČKI INTERES

Najčešće stanje u praksi je da gajene kulture deo potreba u hranivima podmiruju količinama koje se nalaze u zemljištu, a drugi deo se podmiruje unošenjem mineralnih đubriva.

Organizovanim praćenjem kontrole plodnosti zemljišta đubriva se preporučuju na osnovu stanja koje se utvrdi u laboratoriji. Tumačenje rezultata agrohemijske analize zemljišta podrazumeva upoređivanje dobijenih rezultata sa graničnim vrednostima obezbeđenosti zemljišta određenim hranljivim materijama. Rezultati agrohemijske analize određuju ne samo količinu, već i vreme i način primene kako organskih tako i mineralnih đubriva. Analizom zemljišta može se odrediti i odgovarajuća formulacija mineralnih đubriva neophodna za normalan rast i razvoj gajenih kultura.

Proizvođači mineralnih đubriva često polaze od toga da agrohemijska analiza zemljišta nije potrebna, naročito onda kada ona pokazuje da se isti prinosi mogu dobiti i upotrebom manje količine mineralnih đubriva. Proizvođači mineralnih đubriva treba stalno da imaju na umu da agrohemijska analiza zemljišta ne smanjuje količine đubriva već ih svodi samo na neophodnu meru i da pomaže poljoprivrednim proizvođačima da svoja zemljišta održavaju u određenom stanju plodnosti. To znači da se preporučuje đubrenje i onih zemljišta koja su dobro snabdevena hranivom, i to količinama koje su sadržane u prinosima koji se dobijaju na tom zemljištu, a to su obično visoki prinosi pa su i količine hraniva visoke. S druge strane, hemijska agrohemijska analiza zemljišta omogućuje povećanje količine hraniva na siromašnim zemljištima, a njih je mnogo više nego plodnih, što kao

rezultat ima veću potrošnju mineralnih đubriva. Cilj je pravilno đubriti. Tradicionalna upotreba mineralnih đubriva tokom vegetacije često dovodi do prehranjivanja ili pothranjivanja gajenih useva. Nedovoljne količine najčešće dovode do smanjenja prinosa dok preobilno đubrenje može dovesti do oštećenja korenovog sistema i povećanog ispiranja NO₃ a to utiče na narušavanje ekološke ravnoteže, zagađenje životne sredine i stvaranje nepotrebnih troškova.

Jasno je da i proizvođači i potrošači mineralni đubriva moraju imati zajednički interes. Organizovanjem stalne sistematske kontrole plodnosti zemljišta, sredstva koja budu uložena u ovu svrhu mogu višestruko da se vrata kako proizvođačima tako i potrošačima mineralnih đubriva.

Savetodavac za ratarstvo i povrtarstvo
Boban Stanković, dipl.ing.polj.

Setva ozimih strnih žita na području Jablaničkog okruga ove jeseni obavljena je u optimalnom agrotehničkom roku na oko 90 % oranica. Povoljna vlažnost zemljišta u vreme setve i dobro pripremljeno zemljište uticali su na to da se pšenica dobro razvija. Pšenica koja je zasejana u prvom setvenom roku nalazi se u fazi bokorenja, dok se pšenica koja je zasejana nešto kasnije nalazi u fazi tri lista. Kiša koja je pala predhodnih par dana je nedovoljna, ali uticaće vrlo povoljno na dalji razvoj ove ratarske kulture. U narednom periodu kiša a naročito sneg pogodovale bi ozimim strnim žitima jer trenutno vlage ima samo u površinskom sloju, dok su dublji slojevi suvi, a pšenica bi upravo iz njih trebala da crpi vlagu u najsušnijem delu godine. Ozimim usevima najviše bi u narednom periodu pogodovalo da se formira snežni pokrivač, jer niske temperature i golomrazica mogu negativno uticati na dalji razvoj biljaka. Obilazeći parcele koje su zasejane ozimim strnim žitima, savetodavci PSSS Leskovac uočili su pojavu žutila na lišću. U narednom periodu predstoji prihranjivanje pšenice. Prihranjivanje pšenice je obavezna i najznačajnija mera nege kod pšenice. Tradicionalno prihranjivanje pšenice azotom tokom vegetacije često dovodi do primene preterane količine azota ili nedovoljne količine azota u zemljištu. Nedovoljne količine najčešće dovode

do smanjenje prinosa. Kako bi se moglo govoriti precizno o potrebnim količinama đubriva za prihranu, potrebno je odraditi analizu zemljišta N-min metodom. Višegodišnja iskustva su pokazala da na području delovanja naše službe za prihranjivanje pšenice potrebno je primeniti 200-300 kilograma KAN-a. Prvu prihranu pšenice treba planirati u prvoj dekadi februara, shodno vremenskim prilikama i stanju useva. Za prvo prihranjivanje potrebno je upotrebiti oko 220-240 kg/ha KAN-a, 130-150 kg/ha UREA ili oko 180-200 kg/ha AN-a, dok drugu prihranu (ako je potrebno obaviti i drugu- korektivnu prihranu) treba planirati pre vlatanja pšenice. Prilikom prihranjivanja pšenice treba voditi računa o stanju i bjnosti useva, sadržaju azota u zemljištu, stanju vlažnosti zemljišta, da su đubriva lakorastvorljiva, a najpovoljnije bi bilo ako bismo imali padavine nakon obavljenog prihranjivanja. U cilju povećanja proteinskog sastava zrna pšenice, manja količina azota se može primeniti folijarno u kasnijim fazama razvoja biljaka (faza nalivanja zrna). Period suše u fazi vlatanja nepovoljno deluje na prinos pšenice, kao i u fazi cvetanja i oplodnje. Pšenica može uspešno proći fazu vlatanja bez padavina ako u ovoj fazi u zemljištu ima dovoljno vlage, koristeći rezerve iz zemljišta.

Savetodavac za ratarstvo i povrtarstvo

mast. ing. Jelena Stojilković

KOVRDŽAVOST LIŠĆA BRESKVE – TAPHRINA DEFORMANS

Simptomi bolesti: Parazit se razvija na svim zeljastim delovima breskve, najveće štete pričinjava na lišću. Odmah nakon kretanja vegetacije na mladom lišću se zapažaju promene u vidu nabora blede-žute ili blede-zelene nijanse na licu lista, a sa naličja se uočavaju udubljenja. Lišće se deformiše, uvija i zadeblja. Može biti zahvaćen deo list ili cela liska što zavisi od vremena infekcije. Krajem proleća list postaje ljubičasto-crvenkast sa sivkastom prevlakom koja se nalazi

na licu lista. Obolelo lišće nakon izvesnog vremena opada, a nakon toga dolazi do ponovnog listanja breskve. Zaraženi mladari, takodje, mogu biti zaraženi, kraći su, deblji i izumiru nakon pojave sivkaste micelijske navlake.

Ciklus razvoja: Kada je prohladno i vlažno vreme s proleća, tokom bubrenja i otvaranja pupoljaka, spore kličaju i nfciraju mlado lišće i cvetove u pupoljku. Do zaraze dolazi samo ukoliko askospore dodju u kontakt sa nediferenciranim tkivom biljke domaćina,

Micelija parazita brzo raste interćelijski ispod gornjeg epidermisa, stimulišući intenzivan porast ćelije, što dovodi do porasta i povećanja lista i pojave tipičnih simptoma. Parazit samo jednom tokom godine pričinjava infekciju – u fazi bubrenja i otvaranja pupoljaka. Kasnije biljno tkivo postaje otporno na dejstvo patogena.

Štetnost: Kovrdžavost lista breskve je jedna od najopasnijih bolesti breskve i nektarine, Pato-

gen redje parazitira badem, a vrlo retko kajsiju. Parazit može naneti vrlo velike ekonomske štete. Parazit izaziva direktnu i indirektnu štetu.

Direktnu štetu se manifestuju kovrdžanjem lišća, koje dobija crvenkastu boju i dolazi do njegovog prevremenog opadanja. Potom breskva ponovo počinje da stvara lisnu masu (dolazi do retrovegetacije), čime se stablo breskve iznuruje i tako voćka nepripremljena, ulazi u zimski period kada i manji mraz može prouzrokovati njeno izmrzavanje (indirektnu štetu).

Suzbijanje: Kovrdžavost lišća breskve uspešno se može suzbiti hemijskim sredstvima. Tretiranje treba obaviti kasno u jesen nakon opadanja lišća ili rano u proleće neposredno pred otvaranje pupoljaka. Pre zimskog tzv. "plavog" prskanja treba obaviti rezidbu. Kako breskva radja na jednogodišnjim grančicama, s proleća se breskva mora rezati radi obnavljanja grančica i formiranja spratova. Od svih vrsta voćaka, breskva formira najviše cvetnih pupoljaka, pa se rezidbom reguliše i plodnost breskve. U našem uslovima rezidba se obavlja u januaru ili početkom februara. Prvo prskanje treba obaviti pred početak vegetacije (plavo prskanje voćaka, rano prolećno tretiranje). Od hemijskih sredstava mogu se primeniti preparati na bazi bakra: Kupragrin (1%), Cuproxat (0,25-0,35%), Bakarni oksihlorid-50, Bakrocid S-50 (0,75%), Bakrocid S-25 (1,5%), Blauvit (0,5-1%), Funguran-OH (0,2-0,3%), Kuprablau-WP, Bordovska čorba S-20, Bordovska čorba WP-20 (1,5%), Plavo ulje (20-30 l/ha, pred kraj vegetacionog mirovanja, a najkasnije na početku pucanja pupoljaka) i dr. Osim bakarnih preparata dobri rezultati u suzbijanju ovog patogena postižu se i primenom organskih fungicida: Ciram S-75, Fito-ciram 75-S (0,25-0,35%, od pucanja pupoljaka do početka listanja), Syllit 400-SC (0,15-0,25%, prvo tretiranje u fazi opadanja lišća, drugo pri pucanju pupoljaka i treće nakon cvetanja), Delan SC-750 (0,1% tretiranjem samo do početka cvetanja), Elect -500 (2,5-3,5 l/

ha), Dakoflo 720-SC (2,5-3,5 l/ha + 1 l/ha Nu film 17 (okvašivač) ili 2 l/ha Galmin (mineralno ulje), neposredno pred ili u vreme pojave zelenog tkiva iz vršnog pupoljka, a pre sticanja uslova za zaražavanje). Dakle, ove preparate treba primeniti u periodu od pojave prvih zelenih pupoljaka, prskanje u fazi „mišjih ušiju“ do faze precvetavanja. Prskanje mora biti temeljno, kvalitetno sa velikom količinom vode. Ukoliko se tretiranje obavi i nakon toga padne kiša prskanje treba obavezno ponoviti.

Savetodavac za zaštitu bilja
mr Gordana Jovanović

Proizvodnja konzumnih jaja

Neophodne mere koje treba preuzeti u cilju uspešne proizvodnje

- Priprema objekta za useljenje živine

Ovo je jedan od bitnih momenata u proizvodnji konzumnih jaja na koji moramo obratiti posebnu pažnju. Pošto znamo da se odgoj koka nosilja najčešće vrši na podu sa prostirkim do 18 nedelja kada vršimo preseljenje u kavezima, to znači da moramo temeljno izvršiti pripremu kompletnog objekta.

Priprema se sastoji u sledećim radnjama koje moramo pravovremeno odraditi i ispoštovati sve zootehničke uslove gajenja a to su:

- Mehaničko čišćenje

Pošto je predhodni turnus iseljen iz objekta najpre moramo pokupiti sve ostatke hrane iz valova, očistiti-izdubriti objekat. I pored ventilacije koju ovakvi objekti obavezno imaju javlja se dosta prašina kao i paučine koje takođe moramo ukloniti. Kada sve ovo uradimo, znači dobro očistimo i uklonimo svu mehaničku nečistoću iz objekta možemo pristupiti sledećoj fazi pripreme objekta za useljenje. Ukoliko smo ovo dobro odradili sledeća faza će biti lakša i jednostavnija.

-Pranje objekta

U predhodnoj fazi uklonjena je sva krupna mehanička nečistoća ali još uvek ima ostaci izmeta, ostaci od polomljenih jaja sitna prašina, koju samo voda može da ukloni. Moramo dobro oprati sve delove opreme kao što je celokupni sistemi za izdubavanje, hranjenje i napajanje kako u toku perioda eksploatacije ne bismo imali određene probleme. Posebnu pažnju treba pokloniti sistemu za napajanje jer taloženjem nečistoće dolazi do zapušanja niplica pa koke nemaju mogućnost da uzimaju dovoljne količine vode za piće. Sistem za napajanje i hranjenje treba dezinfikovati sa odgovarajućim rastvorom nekih od hlornih preparata, kao icelokupnu opremu.

-Provera funkcional-

nosti celokupne opreme

Pre useljenja obavezno treba proveriti kako funkcionise sistem za hranjenje, sistem za izdubavanje kao i sistem za napajanje (dali sve niple imaju vodu) i dali dobro zatvaraju. Određene sklopove u sistemu za izdubavanje treba proveriti, očistiti i podmazati ukoliko treba i zameniti neispravne delove.

- Dezinfekcija opreme i objekta

Dezinfekcija predstavlja vrlo važan segment u pripremi objekta pred useljenje pa mu zato treba pokloniti posebnu pažnju. Pored dezinfekcije opreme i sistema za napajanje sa hlornim preparatima, pošto je objekat prazan obavezno bi trebalo izvršiti dezinfekciju celog objekta nekim od preparata na bazi formalina. U ovom slučaju treba objekat "hermetički"

zatvoriti maksimalno što je moguće sve otvore , isprskati i ostaviti zatvoren najmanje 24 časa. Posle toga treba ga otvoriti uključiti ventilaciju dobro provetriti i ostaviti da se odmori najmanje 15 dana. Po mogućnosti dobro je da sve površine gde je to moguće okrečiti gašenim krečom kako bi se izvršila dezinfekcija a i objekat učinio prijatnijim i svežim za boravak živine.

- Odmor objekta

Po završetku svih predhodnih radnji objekat treba odmoriti 15-20 dana. Nakon ovog perioda pristupa se uselenju živine sa posebnom pažnjom pošto ovo za njih predstavlja stras veliku promenu u sistemu držanja.

Ovako temeljito pripremljen objekat uz predpostavku da je živina dobro odgajena , preventivno zaštićena po propisanim programima koje daju ovlašćene institucije uz kvalitetnu ishranu nećemo imati probleme u periodu eksploatacije. Vrlo je važno da po uselenju ukoliko je živina duže transportovana se odmori zatim ima na raspolaganju svežu pijaću vodu i dostupnu hranu. Sve ovo moramo imati na umu i kontrolisati, pogotovu kad je voda u pitanju da kokice što je moguće pre pronađu niple a povremeno im treba i pokazati. Režim osvetljenja treba podesiti prema tehnologiji kako nebi došlo do preranog pronošenja i cepanja pa i uginuća.

Režim ishrane takođe treba ispoštovati i u ovom periodu na vreme preći na smešu za nosilje kad se dostigne nosivost od nekih 10%.

Savetodavac za stočarstvo

dipl. ing. Slavko Mladenović

Krečenje stabala u voćnjaku

Krečenje stabala obavezno se radi u jesen , pošto nam je cilj da ublažimo temperaturne oscilacije između dana i noći u deblu . Kada voćne vrste brzo reaguju na promene temperature tokom zime , preporučuje se krečenje debla i dela ramenih grana . Krečenje se po pravilu izvodi u kasnu jesen a pre mrazeva , da se voćka zaštiti od pucanja kore usled velikih hladnoća i oscilacija temperatura , a može i sada u ovom periodu i temperature trebaju biti bar od 6-8 0C .

Kreče se stabla i donji deo ramenih - osnovnih grana , jer su ovi delovi najosjetljiviji na pucanje kore . Kreč odbija sunčevu svetlost , voćka se sporije zagreva i kasnije joj kreću sokovi u kori i tako izbegava pozne prolećne mrazeve . Kreč još dobro skida mahovihu sa stabla ako je ima , u zapuštenim voćnjacima se ide više godina za redom .

Sastojke je potrebno dobro izmešati i dodati toliko vode da se dobije žitka smesa koja se nanosi četkom . Pre premazivanja dobro je da smesa odstoji 24 sata kako bi bolje prijanjala na koru . Sastavlja se tako što se pomeša 5 kg negašenog kreča , 2.5 kg kuhinjske soli i 1.25 kg sumpora u prahu . Sumpor uništava štetne gljive na kori i odbija štetočine . So daje ljepljivost smesi .

Ova mera najviše efekata daje kod koštičavog voća (pre svega kajsije , šljive i višnje) . Krečenje usled usporavanja kretanja sokova u voćkama odlaže i početak vegetacije , što može pomoći u izbegavanju ranih prolećnih mrazeva . Stabla voćaka premazati od zemlje pa sve do prvih ramenih grana .

Savetodavac za zaštitu bilja

dipl. ing. Mirjana Petrović

AGROPONUDA
BERZA POLJOPRIVREDNIH PROIZVODA SRBIJE

RADOVI NA PČELINJAKU JANUARA MESECA

Januar je po pravilu mesec kada je prosečna temperatura najniža u toku godine. Potrošnja hrane je i dalje minimalna, dok ne krene leglo. Razvoj pčelinjeg legla u većem obimu u januaru nije poželjan. Ako se to desi, a kasnije jako zahladni, što je česta pojava u našim krajevima, može doći do njegovog propadanja. Ovo svakako nije dobro. Sve ovo ukazuje na to da pčelama u ovom mesecu moramo posvetiti punu pažnju. U toku januara dešava se da mrtve pčele zatvore leto i time onemogućavaju pravilno provetravanje košnice. Uz veliku pažnju da se ne poremeti mir u košnici, treba očistiti mrtve pčele pomoću specijalne čistilice.

Pčelinjak treba zaštititi od jakih vetrova, ograditi ga i sprečiti pristup domaćim i divljim životinjama. Često zbog potresa košnice, može doći do pada polovine klubeta na podnjaču, pa je ostatak pčela u klubetu ugrožen i može uginuti. To je glavni razlog zbog koga ne sme doći do potresa košnice. U slučaju da ponestane hrane, pčelinja društva treba prihranjivati pogačom od meda i šećera.

Te pogače, u SAD-u poznate su kao „Fuller candy“. Receptura je uglavnom poznata: na 1 kg šećera dodati 2 dl vode i 1 ml esencije. Kuvati u šerpi koja je za 50 % veća od zapremine pogača dok ne provri i stvori belu penu koju treba skinuti. Kuvati još 30 minuta na tihoj vatri, uz povremeno mešanje. Nakon toga posudu skloniti sa vatre i staviti je u drugi veći sud sa hladnom vodom, da se pogača ohladi na 40 stepeni. Pogača polako prelazi u belu boju zbog kristalizacije. Sipati u kese od 1-3 kg, a potom poređati po betonu da se ohlade i stegnu.

U zimskim danima treba povremeno pogledati da li pčelinja društva normalno zimuju. Najbolji način je da se jedan kraj plastičnog creva stavi u uvo a drugi na leto košnice. Na osnovu zvuka koji dolazi iz košnice može se ustanoviti da li pčelinje društvo normalno zimuje. Ako je zujanje duboko, to je znak da nešto nije u redu. Treba odmah proveriti leto i ostale uređaje za ventilaciju.

Savetodavac za voćarstvo i vinogradarstvo
dipl. ing. Nenad Stefanović

Sušara tipa -S

Sušare tipa-S su namenjene za sušenje voća, povrća i lekovitog bilja, kapaciteta do 300 kg/24h na bazi sirove šljive.

Prema načinu sušenja, spadaju u indirektno sušare sa prinudnom konvekcijom. Izrađuju se u samostojećoj panelnoj (metalnoj) izradi od materijala dozvoljenih za upotrebu u prehambenu industriju, a međuprostor je ispunjen lakom izolacijom. Sa čelone strane postavljena su vrata sa ručnim mehanizmom za otvaranje. Sušara je recirkulaciona sa mogućnošću delimične ili potpune izmene vazduha. Regulacija izmene vazduha je automatska ili ručna.

Sušenje

Cilj svakoga konzervisanja je sprečiti te procese, dakle mikroorganizmima, kako kraće zovemo štetne gljivice i bakterije, oduzeti za život i razmnožavanje preko potrebnu toplotu i vlagu. Trajnost namirnica možemo delotvorno produžiti jednostavno snižavanjem temperature namirnica u hladnjaku, ali samo za relativno kratko vreme. Znatno trajniji i delotvorniji je postupak dehidracije, oduzimanja vode, ili jednostavnije rečeno sušenje. Pritom treba znati i voditi računa o tome da mnoge štetne gljivice i buđi tek od manje od 15% vode u namirnicama počinju svoje kvarljivo delovanje. S druge strane, većina bakterija se već kod 35% vode u namirnici ne mogu više razmnožavati.

Šta se događa za vreme sušenja?

Zagrejani vazduh koji struji oko plodova suši, tj. isparava sloj vlage na njihovoj površini, potom se izgubljena vlaga opet nadoknadi iz dubljih slojeva, ponovo ispari, itd. Postupak je brži ako je temperatura okoline ili u prostoriji viša.

Naravno, važna je propustljivost za vlagu u tkivu voća, povrća ili začinskoga bilja, te veličina površine s koje se isparuje vlaga. Veća propustljivost i veća površina znače brže i temeljnije sušenje. Kod sušenja, zagrevanje ne služi za uništavanje mikroorganizama kao kod sterilizacije; ono samo određuje procenat dehidracije. Prema tome, najvažniji uslovi za sušenje su strujanje suvog vazduha i toplota. Kod raznih postupaka sušenja, uvijek se postupak nastoji provesti brzo i jednoliko. Međutim, najveća moguća temperatura nikako nije i najbolja, jer velika temperatura razgrađuje vredne sastojke i ubrzava one hemijske procese u organskom tkivu plodova koji umanjuju hranljive vrednosti (oksidacija, zatamnjenje i dr.), površina voća postane tvrda i ljuskava, plodovi postaju neukusni i mikroorganizmi delimično prelaze u stabilnije i trajnije oblike koji se posle u idealnim temperaturnim uslovima ponovno razvijaju u aktivne i štetne bakterije. Osim toga, veća temperatura znači veće troškove energije. Stoga treba birati najpovoljnije temperature, a one su zavisne o kulturi između 30° i 70°C. Pri tome svakome ostaje izbor između ekonomičnijeg, bržeg sušenja, ili vrednijega i većeg sadržaja hranjivih materija i kod laganijega i kvalitetnijeg sušenja.

Savetodavac za melioracije

dipl. ing. Igor Ristić

ZIMSKA ŠKOLA

AGENDA

SREDA, 12. 02. 2014. Vučje

UTORAK, 11.02. 2014. Pečenjevac

11:00 - 11:05 Otvaranje seminara (Direktor PSSS Leskovac, dipl. inž. mast. Bratislav Pešić, spec.)

11:05 - 11:50 „Proizvodnja krompira“ (Dr Mijodrag Đorđević)

11:50 - 12:35 „Promet krompira u Srbiji“ (Dr Mijodrag Đorđević)

12:35 - 13:20 „Hladnjače sa kontrolisanom atmosferom - ULO “ (Dipl. ing. polj. Nenad Stefanović)

13:20-14:50 PAUZA

14:50-15:35 „Konzerviranje namirnica“ (Dipl. ing. polj. Nenad Stefanović)

15:35-16:20 „Pravilna upotreba traktora u poljoprivredi“ (Dipl. ing. polj. Igor Ristić)

16:20-17:05 „Sušare za voće i povrće“ (Dipl. ing. polj. Igor Ristić)

17:05-17:30 Pitanja i diskusija

11:00 - 11:05 Pozdravna reč organizatora (Direktor PSSS Leskovac, dipl. inž. mast. Bratislav Pešić, spec.)

11:05 - 11:50 „Savremeni zasadi trešnje“ (Dipl. ing. polj. Duško Jovanović)

11:50 - 12:35 „Savremeni zasadi breskve“ (Dipl. ing. polj. Duško Jovanović)

12:35 - 13:20 „Pojava, štetnost i suzbijanje žilogriza“ (Mr Gordana Jovanović)

13:20-13:50 PAUZA

13:50-14:35 „Invazivni štetni organizmi u voćarstvu“ (Mr Gordana Jovanović)

14:35-15:20 „Tehnologija proizvodnje kukuruza“ (Dipl. ing. polj. Boban Stanković)

15:20- 16:05 „Značaj agrohemijske analize zemljišta“ (Dipl. ing. polj. Boban Stanković)

16:05 - 16:30 Pitanja i diskusija

ČETVRTAK, 13. 02. 2014. Bojnik

11:00 - 11:05 Pozdravna reč organizatora (Direktor PSSS Leskovac, dipl. inž. mast. Bratislav Pešić, spec.)

11:05 - 11:50 „Stanje ratarkih useva na području Jablaničkog okruga“ (Jelena Stojiljković, mast. ing. polj.)

11:50 - 12:35 „Značaj zadrugarstva u poljoprivredi“ (Jelena Stojiljković, mast. ing. polj.)

12:35 - 13:20 „Menadžment u proizvodnji mleka“ (Dipl. ing. polj. Slavko Mladenović)

13:20-13:50 PAUZA

13:50- 14:35 „Smeštajni prostor u govedarstvu“ (Dipl. ing. polj. Slavko Mladenović)

14:35 - 15:20 „Zaštita borovnice“ (Dipl. ing. polj. Mirjana Petrović)

15:20-16:05 „Integralna zaštita“ (Dipl. ing. polj. Mirjana Petrović)

**Министарство пољопривреде,
шумарства и водопривреде**

**Ministry of agriculture,
forestry and water management**

Za sve informacije iz oblasti poljoprivredne proizvodnje možete se obratiti
POLJOPRIVREDNOJ SAVETODAVNOJ I STRUČNOJ SLUŽBI LESKOVAC
tel. 016/212-246, fax. 016/254-639

mast. dipl. inž. Bratislav Pešić spec., Direktor 064/6454744

Savetodavna služba za ratarstvo i povrtarstvo

dr Mijodrag Đorđević, 064/6454731, 016/237-361
dipl. ing. Boban Stanković, 064/6454743, 016/273-364
mast. ing. Jelena Stojiljković, 064/8110750

Savetodavna služba za voćarstvo i vinogradarstvo

dipl. ing. Duško Jovanović, 064/6454736, 016/237-360
dipl. ing. Nenad Stefanović, 064/6454738

Savetodavna služba za stočarstvo

dipl. ing. Slavko Mladenović, 064/6454732, 016/237-362

Savetodavna služba za melioracije

dipl. ing. Igor Ristić, 064/8110751

Savetodavna služba za zaštitu bilja

mr Gordana Jovanović, 064/6454735, 016/244-243
dipl. ing. Mirjana Petrović, 064/6454737, 016/237-363

SISTEM TRŽIŠNIH INFORMACIJA

STIPS

Jedinica mere din/kg	Centralna Srbija			Vojvodina	
	Beograd	Kraljevo	Niš	Novi Sad	Subotica
Brokoli (Broccoli)	200				
Karfiol (Cauliflower)	130				
Krastavac-salatni (Cucumber for salad)	120				
Krompir (Potato)	40	25	28		
Kupus (Cabbage)	10	10	10		15
Luk beli (Garlic)	200	200			180
Luk-crni (Onion)	35	30	30		25
Paprika-babura (Pepper-babura)	160				
Paprika ostala (Pepper-other)	170				
Paprika-šilja (Pepper-silja)	170				
Paradajz (Tomato)	85				
Pasulj-beli (Beans white)	270	280			250
Patlidžan (Eggplant)	220				
Praziluk (Leek)	35		40		
Spanać (Spinach)	50				
Tikvice (zucchini)	120				
Zelena salata-komad (Lettuce-piece)	22				
Šargarepa (Carrot)	30	30	35		20

Jedinica mere din/kg	CENTRALNA SRBIJA												VOJVODINA					DOMINANTNE CENE							
	Beograd	Kulenić	Beograd	Šabac	Čačak	Kragujevac	Kraljevo	Loznica	Niš	Pirot	Požarevac	Srebrenico	Vranje	Zajčar	Kikinda	Novi Sad	Pančevo	Sombor	S.Mitrovića	Subotica	Zrenjanin	SREBIA	CENTRALNA SRBIJA	VOJVODINA	
Brokoli (Broccoli)	250	250	200				200	120	200	130					250	180			120				200		
Karfiol (Cauliflower)	200	200		100			150	50		80			80		60	180				130					
Krastavac-salatni (Cucumber for salad)	200	200			70		150	90	100	100			100			180						100	100		
Krompir (Potato)	70	70	30	40	45	40	35	50	60			50	60		40	60				40				40	40
Kupus (Cabbage)	30	30	10	30	30	15	12	30	25				20	10		20				25		30	30		
Luk beli (Garlic)	500	300	400	250	300	200	350	300	300			500	200		200	300						300	300		
Luk-crni (Onion)	80	70	50	70	60	50	40	50	60				50	70		70				40			50		
Paprika-babura (Pepper-babura)	250	250			200		120			150						250				180		250	250		
Paprika ostala (Pepper-other)			250				250	80		100			60									250	250		
Paprika-šilja (Pepper-silja)	200	250	130				100		100	150						150							100		
Paradajz (Tomato)	150	150					150	60	70	100			80			120						150	150		
Pasulj-beli (Beans white)	400	350	240	290	300	300	250	300	300			280	270		340	350				250		300	300		
Patlidžan (Eggplant)	250	250								80					250	250						250	250	250	
Praziluk (Leek)	80	70	50			50	100	60	60	70			100	15		80									
Spanać (Spinach)	100	100	100			100	100	50	80				80	100	150	100				130		100	100		
Tikvice (zucchini)	200	200													250	180				120		200	200		
Zelena salata-komad (Lettuce-piece)	50	50	20				30	30	25	40			30	15	40	50				40		30	40		
Šargarepa (Carrot)	80	70	50	40	50	50	40	50	60				50	60	60	80				40		50	50		